

Branschnätverk - förorenade sediment Nyheter och information

Juni 2025

Denna information går ut till er som anmält er till branschnätverket för förorenade sediment. Har ni tips på nyheter eller vill avanmäla er från utskicken, vänligen kontakta sediment@naturvardsverket.se. Informationsutskicken finns även tillgängliga på webbplatsen renasediment.se.

På gång inom myndighetssamverkan om förorenade sediment

- Som stöd inför **verifierande provtagningar av förorenade sediment** har ett webinarium hållits av Naturvårdsverket, Länsstyrelsen och SGU. Webbinariet som var ca 45 min långt går att titta på i efterhand på Naturvårdsverkets youtubekanal: [Webbinarium om inventering av förorenade sedimentområden \(youtube.com\)](#).
- Länsstyrelsen har samlat in lärdomar från hittills utförda verifierande provtagningar – läs mer i senaste numret av **EBH-bladet**: [Erfarenheter från verifierande provtagningar av sediment \(ebh-portalen.se\)](#).
- En stor undersökning har genomförts av **sediment i Vättern** för att ta reda på vilka föroreningar som förekommer och var de kommer ifrån så att åtgärder kan sättas in där de behövs som mest. Läs om resultaten i SGU:s rapport: [Förorenade sediment i Vättern \(sgu.se\)](#).
- För att öka kunskapen om förekomst av och egenskaper hos **fiberbankar och fibersediment** ska SGU under 2025 undersöka potentiella fiberbankar i Värmland och Dalsland. Ett drygt tiotal platser i anslutning till tidigare pappersbruk och massaindustrier har valts ut i samarbete med länsstyrelserna i Västra Götaland och Värmland. Resultaten ger underlag för vidare prioritering av förorenade sedimentområden och kan även bidra till Vattenmyndigheternas arbete.

Övrigt från myndigheter och andra aktörer

- Fram till den 1 oktober går det att ansöka om **bidrag för pilotprojekt** för att testa metoder för åtgärder av förorenade områden, spridningsminskning eller omhändertagande av massor. Bidraget ges av Naturvårdsverket och syftar till att gynna branschen och bidra till teknikutveckling och en ökad åtgärdstakt och i förlängningen till minskad spridning av föroreningar till yt- och grundvatten. Information, ansökningsrutiner och villkor finns på Naturvårdsverkets webbplats: [Bidrag till pilotprojekt för åtgärder av förorenade områden \(naturvardsverket.se\)](#).

- I senaste numret av [EBH-bladet](#) finns flera reportage som berör sediment. Där kan du läsa om åtgärdsförberedelser i Ljungbyån, blyförgiftade svanar i Saivas och pilotförsök av åtgärder av förorenade båtupställningsplatser.
- Myndighetsnätverket Klimatanpassning har samlat information om hur ett **förändrat klimat** kan påverka vår miljö och hälsa, även med inriktning mot förorenings spridning: [Spridning av föroreningar \(klimatanpassning.se\)](#).
- Miljötips till **fritidsbåtsägare** från IVL: [Dags för sjösättning – så hanterar du båtbottnfärgen på säkert sätt \(ivl.se\)](#).

Forskning och utveckling

Nedan ges exempel på projekt och studier som berör vattenmiljöer och sediment. Hänvisningar till publikationer eller webbsidor som tagits fram av andra än de samverkande myndigheterna görs för att bidra till spridningen av information som rör förorenade sediment och ska inte uppfattas som att de samverkande myndigheterna tagit ställning till eller ställt sig bakom innehållet.

- Fyra rapporter har publicerats från de projekt som finansierats via **Miljöforskningsanslaget** på temat **Riskbedömning av förorenade sediment**. Information om samtliga projekt finns här: [Forskning om förorenade sediment \(naturvardsverket.se\)](#). Nedan är länkar till sidor om respektive publicerad rapport:
 - [Bildning och spridning av metylkvicksilver – den svaga länken i riskbedömning av kvicksilverkontaminerade sediment](#).
 - [Nedbrytning av cellulosafiber och kvicksilvermetylering i fiberrika sediment i Nötöfjärden och Svartsjöarna, Kalmar län](#).
 - [Microbes as indicators of Hg contaminated sediments - Studies in the Gulf of Bothnia](#).
 - [CoGas-projektet](#).
- Ett forskningsprojekt har startats upp för att studera **växthusgaser från fiberbankar**. Projektet utförs av IVL i samverkan med Lunds universitet, Linnéuniversitetet och SGU och finansieras av Formas. Läs mer här: [Bildning av växthusgaser i svenska fiberbankar – kombination av växthusgasmätningar och mikrobiell analys för förbättrad bedömning \(FIB-GHG\) \(ivl.se\)](#).
- EU satsar stort på **forskning om havsmiljön**, med flera utlysningar som berör återställande av vattenområden. Läs mer här om utlysning av medel inom [Horizon Mission Ocean and Water 2025](#).
- I en doktorsavhandling från Stockholms universitet studeras hur **kemisk aktivitet** kan användas som metod för att bedöma effekter i den akvatiska miljön av blandningar av organiska föroreningar: [Algal Sensitivity to Chemical Pollution Expressed as Chemical Activity \(DiVa\)](#).

- Hur **livscykelanalys och multikriteriebaserad beslutsanalys** kan användas vid val av behandlingsmetod för förorenade sediment har undersökts i ett examensarbete vid Chalmers tekniska högskola: [Determining the Optimal Treatment for Contaminated Dredged Sediment using MCDA and LCA \(chalmers.se\)](https://www.chalmers.se/en/Research/Theses/2024/01/Determining%20the%20Optimal%20Treatment%20for%20Contaminated%20Dredged%20Sediment%20using%20MCDA%20and%20LCA).
- Förekomst av **radioaktiva ämnen i sediment** utanför Studsvik har undersökts i en studie vid Linköpings universitet: [Tracing Radioactive Contamination: A Case Study of a Research Facility and its Surrounding Marine Environment \(DiVa\)](https://www.diva-portal.org/urn:nbn:se:liu:diva-181111).
- **Bottenfauna i sjöars sediment** påverkas av både klimatförändringar och markanvändning. Detta har undersökts i ett projekt finansierat med medel från Naturvårdsverkets miljöforskningsanslag: [Kombinerade effekter av olika typer av miljöpåverkan på svenska sjöar \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se/om-naturvardsverket/om-anslag/kombinerade-effekter-av-olika-typer-av-miljopaverkan-pa-svenska-sjoar).

Konferenser, studiebesök mm

- 16–20 juni 2025. [AquaConSoil](https://www.aquaconsoil.com/), Liège, Belgien.
- 30 juni – 4 juli 2025. [16th International Symposium on the Interactions between Sediments and Water](https://www.iasws.org/). The International Association for Sediment Water Science (IASWS) i Le Touquet, Frankrike.
- 6-10 oktober 2025. [SedNet Conference 2025: Healthy sediments](https://www.sednet2025.com/). Madrid, Spanien.

Nyligen hållna seminarier och konferenser

- 19 mars 2025. [Can the risks of PFAS be contained without a ban?](https://www.balticbreakfast.com/) Baltic breakfast, Stockholms universitets Östersjöcentrum.
- 22 april 2025. [ITRC Sediment Cap Chemical Isolation Training](https://www.itrc.org/). Webbinarium anordnat av ITRC som går att se i efterhand.
- Under våren har fyra frukostwebbinarier hållits av Renare Marks tematiska grupp Vatten och sediment. Dessa handlade om "PFAS-rening deponi", "e-DNA", "Think Pink" och "Teknikutveckling avloppsslam". Presentationer i form av pdf kommer att finnas tillgängliga i efterhand för medlemmar.

Myndighetssamverkan om förorenade sediment, SESAM